

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

за изменение на съобщенията на Комисията, свързани съответно с Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., Насоките за държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения, Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране и Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпани

(2014/C 198/02)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Една от основните цели на модернизирането⁽¹⁾ на държавната помощ е да се даде възможност на Комисията да се съсредоточи върху случаите, които нарушават най-силно конкуренцията, като същевременно се остави повече гъвкавост на държавите членки да въведат помощи, нарушаващи конкуренцията в по-малка степен. В този контекст с новия Общ регламент за групово освобождаване⁽²⁾, чието приложно поле бе разширено, за държавите членки става възможно да предоставят помощи въз основа на предварително определени критерии, без да е необходимо да уведомяват Комисията, като по този начин спестяват време, намаляват административната тежест и насърчават добре замислените модели на помощ, предназначена за установени пазарни неефективности и цели от общ интерес и която нарушава конкуренцията в по-малка степен („добра помощ“). Прозрачността при отпускането на помощи е ключов елемент на модернизирането.

Прозрачността насърчава отчетността и дава възможност гражданите да бъдат по-добре информирани за публичните политики. По-добрата информираност на обществеността спомага за изграждането на по-добър диалог между гражданите и правителствените служители и за вземането на по-добри политически решения. През последните десетилетия гражданското общество и правителствата по света постигнаха голям напредък в увеличаването на прозрачността както на местно, така и на национално равнище. Въпреки това все още има нужда от повече и по-пълноценно участие и отчетност, особено когато става въпрос за това как се разпределят обществените ресурси.

В областта на държавните помощи прозрачността е още по-важна. Прозрачността насърчава постигането на съответствие, намалява несигурността и дава възможност на предприятията да проверят дали помощ, отпусната на конкуренти, е законосъобразна. Тя насърчава равнопоставеността между държавите членки и предприятията на вътрешния пазар, което е още по-важно предвид настоящия икономически контекст. Тя улеснява правоприлагането за националните и регионалните органи, като повишава информираността относно отпуснатите на различни равнища помощи, а оттук и за гарантирането на по-добър контрол и проследяване на национално и местно равнище. На последно място прозрачността дава възможност да бъдат намалени задълженията за докладване и административната тежест, свързана с докладването.

Въпреки че в своите решения⁽³⁾ Комисията винаги публикува имената на получателите и размера на индивидуалната помощ, за която е получила уведомление, няма изискване за обществена информация относно бенефициерите на помощи, отпуснати по схеми, за които е изпратено уведомление, или схемите, обхванати от групово освобождаване (които представляват почти 90 % от общия размер на разходите за държавни помощи в Съюза⁽⁴⁾), с изключение на големите по размер безвъзмездни регионални помощи и помощите за научноизследователската и развойната дейност⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Съобщение от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите относно модернизиране на държавната помощ на ЕС, COM(2012) 209, 8.5.2012 г.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ (ОВ C 297, 9.12.2003 г., стр. 6).

⁽⁴⁾ Вж. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

⁽⁵⁾ Вж. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/

Някои държави членки наскоро въведоха уебсайтове, на които се оповестява информация за отпускането на помощи⁽¹⁾, или са длъжни да предоставят информация на обществеността, например информация относно всички видове публични разходи, или, по искане на граждани, да дават достъп до информация за публични разходи. Държавите членки оповестяват също пълната информация относно разходите по европейските структурни и инвестиционни фондове⁽²⁾ и техните бенефициери. За помощи, отпуснати от европейските структурни и инвестиционни фондове, и с цел да се избегне дублиране при събирането на информация, посочените в настоящото съобщение уебсайтове за държавна помощ биха могли да извличат съответната информация от същите системи, използвани за докладване по структурните фондове.

Държавите членки вече събират информация за всички разходи за държавни помощи в контекста на годишната процедура за докладване съгласно Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията⁽³⁾. След това тази информация⁽⁴⁾ се предава на Комисията за публикуване в годишния Доклад за държавните помощи⁽⁵⁾, както и на уебсайта на Евростат⁽⁶⁾.

С цел да гарантират прозрачност като условие за отпускане на помощ в съответствие със съответните насоки държавите членки следва да създадат подробни уебсайтове за държавна помощ на регионално или национално равнище, на които да бъде публикувана информация за мерките за помощ и техните бенефициери. Следвайки стандартната практика в публикуването на информация⁽⁷⁾, трябва да се използва стандартен формат, който позволява информацията да бъде лесно публикувана, търсена и изтегляна от интернет. По принцип изискването за прозрачност се прилага за всички държавни помощи с изключение на по-малките помощи под 500 000 евро.

Освен това, за да се гарантира данъчната тайна и опазването на търговските тайни, не се изисква оповестяването на информация за данъчната основа на предприятията или точната сума на техните данъчни облекчения. Тъй като обаче данъчната помощ представлява селективна дерогация, предоставя предимство на предприятията и поради това представлява държавна помощ, трябва да бъдат запазени също отчетността за използването на публични средства и контролът върху държавните помощи. Поради това за данъчна помощ, отпусната по данъчни схеми или по силата на схеми за рисково финансиране, информацията за размера на помощта може да бъде предоставена в диапазони.

Предвиден е двугодишен преходен период с цел да се гарантира, че държавите членки, които нямат механизми за осигуряване на прозрачност, разполагат с достатъчно време, за да ги въведат. За тази цел съществуващите информационни системи, които вече функционират на национално, регионално и местно равнище за докладването на държавните помощи (SARI⁽⁸⁾), ще бъдат доразвити, така че държавите членки да могат по-лесно да събират и обработват информацията, която ще публикуват на своите уебсайтове. Освен това държавите членки могат да използват техническа помощ от европейските структурни и инвестиционни фондове съгласно условията, посочени в член 59 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

По-голямата прозрачност позволява да бъдат опростени задълженията за докладване. Като първа стъпка Комисията предлага да бъдат премахнати повечето от настоящите задължения за докладване, определени в насоките за държавни помощи, преразгледани в контекста на инициативата за модернизиране на държавната помощ. След като държавите членки създадат уебсайтовете, задълженията за докладване, определени в Регламент (ЕО) № 794/2004, ще бъдат опростени допълнително, като същевременно се гарантира, че от прозрачността се получава равностойна информация: това на практика означава, че ако държава членка предпочете повече прозрачност (например като занижи прага на помощите, за които трябва да се публикува информация), останалите задължения за публикуване стават ненужни. Освен това могат да се предвидят не толкова систематични контролни действия.

⁽¹⁾ Вж. например в Естония <http://www.fin.ee/riigiabi> или в Чешката република (за НИРДИ) <http://www.isvav.cz/index.jsp>.

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета относно определянето на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за създаване на Европейската общност (ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Тази информация се предава в съвкупен вид за схеми, а за индивидуална помощ — по отделни бенефициери.

⁽⁵⁾ Вж. http://ec.europa.eu/competition/state_aid/scoreboard/index_en.html

⁽⁶⁾ Вж. например http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm_comp/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=comp_bex_sa_01

⁽⁷⁾ Вж. например Директива 2003/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 г. относно повторната употреба на информацията в обществен сектор (ОВ L 345, 31.12.2003 г., стр. 90) и Директива 2013/37/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за изменение на Директива 2003/98/ЕО относно повторната употреба на информацията в обществен сектор (ОВ L 175, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Интерактивен инструмент за докладване на държавните помощи (SARI).

В рамките на модернизирването на държавната помощ и за да се гарантира в по-голяма степен, че нарушаването на конкуренцията и търговията е ограничено, Комисията може да изиска някои схеми да бъдат подложени на оценка. Това условие може да се прилага по-специално по отношение на някои схеми за помощ с голям бюджет, както е определено в член 1, параграф 2, буква а) от новия Общ регламент за групово освобождаване. Тези схеми ще бъдат освободени по регламента за първоначален период от шест месеца, който Комисията може да удължи след одобрение на плана за оценка, за който държавата членка трябва да уведоми. След като получи уведомлението относно плана за оценка, Комисията ще оцени съвместимостта на тези схеми единствено въз основа на него.

II. ИЗМЕНЕНИЯ НА СЪОБЩЕНИЯТА

II.1. Обосновка на измененията

Принципът за прозрачност е вече установен в насоките на Комисията относно правилата за държавни помощи във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи⁽¹⁾, регионалната държавна помощ за периода 2014 — 2020 г.⁽²⁾, държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения⁽³⁾, държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране⁽⁴⁾ и държавните помощи за летища и авиокомпаниите⁽⁵⁾.

След провеждането на публични консултации относно насоките⁽⁶⁾ ⁽⁷⁾ и относно Общия регламент за групово освобождаване⁽⁸⁾ изискването за прозрачност следва да бъде адаптирано чрез настоящото съобщение с цел да се уеднаквят разпоредбите за прозрачност в преразглежданите насоки за държавна помощ, като се осигури пропорционалност, като се предотврати разкриване на информация, която не е свързана с държавни помощи, а на държавите членки се даде преходен етап за изпълнение.

Освен това като следствие от въвеждането на прозрачността изискването в Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г. на Комисията да се предоставя информация за всяка индивидуална помощ, надвишаваща 3 млн. евро, също може да бъде опростено с настоящото съобщение.

Принципът за оценка е вече установен в насоките на Комисията относно правилата за държавни помощи във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, регионалната държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране и държавна помощ за летища и авиокомпаниите.

След приемането на новия Общ регламент за групово освобождаване разпоредбите за оценка следват да бъдат изменени посредством настоящото съобщение с цел да се уточни, че в случай на схема за помощ, изключена от приложното поле на регламента само на основание на нейния голям бюджет (както е определено в член 1, параграф 2, буква а) от регламента), но изпълняваща другите условия за освобождаване, предвидени в регламента, Комисията ще оцени нейната съвместимост единствено въз основа на плана за оценка, за който държавата членка е подала уведомление. Това не се прилага, когато тези схеми се изменят, както е посочено в член 1, параграф 2, буква б) от регламента, тъй като в тези изменения трябва да се вземат предвид резултатите от тази оценка.

II.2. Изменения

- а) *Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., Насоките за държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения и Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпаниите*

⁽¹⁾ Съобщение на Комисията — Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи (ОВ С 25, 26.1.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Съобщение на Комисията — Насоки за регионална държавна помощ за периода 2014—2020 г. (ОВ С 209, 23.7.2013 г., стр. 1).

⁽³⁾ Съобщение на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения (ОВ С 332, 15.11.2013 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ С 19, 22.1.2014 г., стр. 4).

⁽⁵⁾ Съобщение на Комисията — Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпаниите (ОВ С 99, 4.4.2014 г., стр. 3).

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_rdi/index_en.html

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_state_aid_environment/index_bg.html

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_consolidated_gber/index_en.html

С настоящото съобщение следните параграфи:

- на страница 20 от Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на широколентови мрежи, първите две изречения от точка 78, буква й),
- на страница 24 от Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., точка 141,
- на страница 10 от Съобщението на Комисията относно държавната помощ за филми и други аудио-визуални произведения, точка 52, подточка 7,
- на страница 28 от Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпани, точки 162 и 163

се заменят със:

„Държавите членки гарантират публикуването на следната информация на подробен уебсайт за държавни помощи на национално или регионално равнище:

- пълния текст на одобрена схема за помощ или решението за отпускане на индивидуална помощ, както и на разпоредбите за тяхното прилагане или връзка към тях,
- самоличността на предоставящия орган или органи,
- самоличността на индивидуалните бенефициери, формата и размера на помощта, отпусната на всеки бенефициер, датата на предоставяне, вида на предприятието (МСП/големи предприятия), региона, в който се намира бенефициерът (по NUTS ниво II), и основния стопански сектор, в който бенефициерът упражнява своята дейност (на равнище група по NACE ^(*)).

Това изискване може да отпадне за индивидуални помощи под 500 000 евро. За схеми под формата на данъчно предимство информацията за размера ^(**) на индивидуалните помощи може да бъде предоставена в следните диапазони (в млн. евро): [0,5—1]; [1—2]; [2—5]; [5—10]; [10—30]; [30 и повече].

Тази информация трябва да се публикува, след като бъде взето решението за отпускането на помощта, да се съхранява в продължение на най-малко 10 години и да бъде достъпна за широката общественост без ограничения ^(***). От държавите членки няма да се изисква да публикуват горепосочената информация преди 1 юли 2016 г. ^(****)

(^{*}) С изключение на търговските тайни и друга поверителна информация в надлежно обосновани случаи и при условие че Комисията е съгласна (Съобщение на Комисията относно професионалната тайна при решенията за държавна помощ, C(2003) 4582 (ОВ С 297, 9.12.2003 г., стр. 6)).

(^{**}) Сумата, която трябва да се публикува, е максималната допустима данъчна полза, а не сумата, приспадналата всяка година (например при данъчен кредит се публикува максималният допустим данъчен кредит, а не действителната сума, която би могла да зависи от облагаемите приходи и се променя всяка година).

(^{***}) Тази информация се публикува в срок от 6 месеца от датата на предоставяне (или за помощ под формата на данъчно предимство — в срок от 1 година от датата, на която се изисква данъчната декларация). В случай на неправомерна помощ от държавите членки ще се изисква да осигурят публикуването на тази информация *ex post* в срок, не по-дълъг от 6 месеца, считано от датата на решението на Комисията. Информацията трябва да бъде във формат, който позволява данните да бъдат търсени, извлечени и лесно публикувани в интернет, например във формат CSV или XML.

(^{****}) Няма да се изисква публикуване на информация за помощи, предоставени преди 1 юли 2016 г., а при данъчна помощ няма да се изисква публикуване на заявените или отпуснати помощи преди 1 юли 2016 г.“

На страница 33 от Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г. точка 193 се заличава. На страница 45 приложение VI се заличава.

б) *Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране*

На страница 32 от Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисковото финансиране ⁽¹⁾,

(¹) ОВ С 19, 22.1.2014 г., стр. 4.

в точка 166, подточка v)

вместо: „Това изискване може да не се прилага по отношение на МСП, които не са извършвали търговска продажба на какъвто и да е пазар, и за инвестиции на стойност под 200 000 евро в предприятие краен бенефициер“

да се чете: „Това изискване може да не се прилага по отношение на МСП, които не са извършвали търговска продажба на какъвто и да е пазар, и за инвестиции на стойност под 500 000 евро в предприятие краен бенефициер“

в точка 166, подточка vi)

вместо: „Размерът на полученото данъчно предимство, когато то надвишава 200 000 евро. Тази сума може да бъде посочвана на траншове от 2 милиона евро.“

да се чете: „Размерът на полученото данъчно предимство, когато то надвишава 500 000 евро. Тази сума може да бъде посочвана в следните диапазони (в млн. евро): [0,5—1]; [1—2]; [2—5]; [5—10]; [10—30]; [30 и повече].“

в края на точка 166 се вмъква следният текст:

„От държавите членки няма да се изисква да предоставят горепосочената информация преди 1 юли 2016 г.“^(*)

^(*) Няма да се изисква публикуване на информация за помощи, предоставени преди 1 юли 2016 г., а за данъчна помощ няма да се изисква публикуване на заявените или отпуснати помощи преди 1 юли 2016 г.“

v) *Насоки на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококоловови мрежи, Насоки за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпани и Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране*

— на страница 12 от Насоките на ЕС относно прилагането на правилата за държавна помощ във връзка с бързото разгръщане на ширококоловови мрежи, в края на точка 53,

— на страница 25 от Насоките за регионална държавна помощ за периода 2014 — 2020 г., в края на точка 144,

— на страница 29 от Насоките относно държавните помощи за летища и авиокомпани, в края на точка 167,

— на страница 32 от Насоките относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране, в края на точка 172

се вмъква следното:

„В случай на схеми за помощ, изключени от приложното поле на регламент за групово освобождаване само на основание на техния голям бюджет, Комисията ще оцени тяхната съвместимост единствено въз основа на плана за оценка.“
